

> Retouradres

De President van de Algemene Rekenkamer
Lange Voorhout 8
2514 ED Den Haag

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2015-0000247927

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 24 april 2015
Betreft Reactie op het conceptrapport Staat van de Rijksverantwoording
2014

Geachte mevrouw Stuiveling,

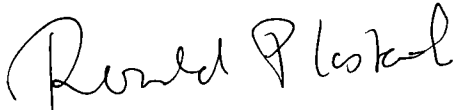
Bij de brief van 20 april 2015 heeft u mij de conceptrapportage Staat van de
Rijksverantwoording 2014 aangeboden voor een bestuurlijke reactie.

Ik dank u voor de gelegenheid om te reageren voordat u het rapport aanbiedt aan
de Tweede Kamer ten behoeve van de Verantwoordingsdag op 21 mei 2014.

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het door u opgestelde
overkoepelende beeld. Ik ga in mijn reactie in op decentralisaties in het sociaal
domein.

Van de minister voor Wonen en Rijksdienst ontvangt u een reactie op de overige
aangelegenheden die de Rijksbrede bedrijfsvoering raken.

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Dr. R.H.A. Plasterk

Datum

24 april 2015

Kenmerk

2015-0000247927

Decentralisaties in het sociaal domein is een van de focusonderwerpen. In het conceptrapport besteedt u daar uitgebreid aandacht aan. Aan het kabinet en in het bijzonder aan mij doet u de volgende aanbeveling:

Zorg dat gemeenten de komende periode tijdig zekerheid krijgen over hun budget vanuit het belang van een betrouwbare uitvoering. Hierbij moet de beleids- en begrotingscyclus van gemeenten leidend zijn.

Onderstaand mijn reactie:

Gemeenten ontvangen de middelen voor het sociaal domein via een integratie-uitkering binnen het gemeentefonds. Daarmee zijn de middelen vrij besteedbaar en hebben gemeenten de vrijheid om binnen de wettelijke kaders hun nieuwe taken vorm te geven. De middelen van het participatiebudget zijn vanaf 2015 objectief verdeeld, waarbij een ingroepad van drie jaar wordt toegepast. De middelen voor Wmo, met uitzondering van beschermd wonen en jeugdhulp worden, gelet op het advies van de VNG, vanaf 2016 door een ingroepad objectief verdeeld. In 2015 was er voor Wmo en Jeugd nog sprake van een toedeling op basis van historische budgetten. Bij een objectieve verdeling worden gemeenten in staat gesteld om een gelijk voorzieningenniveau te bieden waarbij historisch gegroeide scheefheden voor prijsfactoren en inkoopfactoren zijn geneutraliseerd. De objectieve verdeelmodellen houden rekening met demografische kenmerken, sociaaleconomische kenmerken, kenmerken over de gezondheidstoestand van de inwoners en de fysieke en (sociaal)geografische kenmerken van gemeenten. Hiermee is voldaan aan de - bij de behandeling van de Wmo 2015 in de Eerste Kamer aangenomen - motie van het lid Barth c.s.¹

Gemeenten krijgen daarbij tijd vooruit te lopen op het nieuwe budget, omdat ze in 2015 nog een historisch budget krijgen toebedeeld. Voor het budget voor beschermd wonen in de Wmo 2015 (centrumgemeenten) wordt in goed overleg met de VNG naar een passend verdeelmodel gezocht. Voor het budget voor het onderdeel jeugd geldt vanaf 2016 een dynamische historische verdeling.² In samenwerking met de VNG wordt nog gewerkt aan één overgangsuitkering voor de integratie-uitkering sociaal domein. Deze wordt in de meicirculaire 2015 bekend gemaakt. Hiermee hebben de gemeenten voor de komende beleidscyclus en begrotingscyclus voldoende zekerheid over de budgetten voor de komende periode.

¹ Kamerstukken I 2013/14, 33 841, O.

² Institutional and Financial Relations across Levels of Government, OECD Fiscal Federalism Studies (2012).

Daarnaast doet u de volgende aanbeveling:

Zorg voor inzicht in de effecten van beleid op de samenleving door het ontwikkelen van een gemeenschappelijke taal en door het beschikbaar stellen – waar mogelijk – van open data. Dit komt de democratische controle en verantwoording ten goede en kan ook de betrokkenheid van burgers versterken.

Datum

24 april 2015

Kenmerk

2015-0000247927

Hierop heb ik de navolgende reactie:

U merkt in het verantwoordingsonderzoek op dat gemeenten en Rijk nog volop bezig zijn met het inrichten van hun informatievoorziening en het bepalen waarop ze willen sturen en welke gegevens ze daarvoor nodig hebben.

Naast de ontwikkeling van een overall rapportage sociaal domein wordt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van BZK interdepartementaal bezien hoe de monitorlasten voor gemeenten teruggedrongen kunnen worden. Daarbij wordt onder meer ingezet op het creëren van één gegevensverzamelpunt. Langs deze route zullen de door u gesignaleerde eigen gegevensverzamelingen van de diverse onderdelen van het Rijk steeds verder teruggedrongen worden en sluit het kabinet zich aan bij het belang dat U hecht aan het ontwikkelen van een 'gemeenschappelijke taal' rondom monitoring en informatievoorziening.

Reflectie op en afstemming van indicatoren vergroot de mogelijkheden van samenvallende indicatoren en onderlinge vergelijkbaarheid van resultaten waar u belang aan hecht. Wanneer aanvullende uitvraag van het Rijk nodig is ten opzichte van de reeds bestaande uitvraag, zal waar mogelijk gebruik gemaakt worden van de huidige technische mogelijkheden. Het gesuggereerde gebruik van open data is één van die mogelijkheden.

In de conceptrapportage wijst u verder op beperkingen bij de betrouwbaarheid en volledigheid van het beeld over 2015 dat ik in mei 2016 aan de Kamer wil presenteren. U merkt op dat het beeld voornamelijk gericht zal zijn op het inzichtelijk maken van meetbare prestaties en er geen inzicht zal zijn in de effecten van decentralisaties voor de burgers. Voor de overall rapportage³ sociaal domein (Kamerstukken II 2013/14, 33 750 VII nr. 67) is bewust ingezet op een ontwikkelingsmodel waarbij de informatievoorziening de komende jaren door de gemeenten, de VNG en het Rijk gezamenlijk wordt doorontwikkeld.

De informatievoorziening wordt de komende jaren stapsgewijs verder geïntegreerd en aangescherpt en waar mogelijk vereenvoudigd. Onderdeel van de overall rapportage sociaal domein vormt de sociaal domein index: hierin staat centraal wat de effecten van de decentralisaties zijn voor (kwetsbare) burgers.

Voorts wijst u in deze conceptrapportage op Uw brief over de herziening van het belastingstelsel, daarin beveelt u aan om de relatie tussen inning, besteding en verantwoording van belastinggeld op gemeentelijk niveau te versterken. Dit zorgt vooreen betere balans tussen de bestuurlijke en financiële verhouding. In de brief over de herziening van het belastingstelsel van Prinsjesdag 2014 heeft het kabinet op dit thema gesignaleerd dat Nederland in 2010 het laagste aandeel decentrale

³ Ook wel "overall monitor" genoemd.

belastingen van de OESO-landen had.⁴ Bij de grotere rol die gemeenten na de drie decentralisaties spelen, past meer ruimte om zelf belastingen te heffen. Een verruiming van het decentrale belastinggebied komt ook tegemoet aan een reeks van aanbevelingen op dit terrein.⁵ Wanneer gemeenten meer eigen inkomsten hebben, is een lagere uitkering uit het gemeentefonds mogelijk. Hierdoor krijgt het Rijk ruimte om de belasting op arbeid verder te verlagen. In de hiervóór aangehaalde brief over een herziening van het belastingstelsel heeft het kabinet aangekondigd te onderzoeken of en hoe een verruiming van zo'n gemeentelijk belastinggebied vorm en draagvlak zou kunnen krijgen.

Datum

24 april 2015

Kenmerk

2015-0000247927

⁴ Bijvoorbeeld; commissie Eenhoorn: Advies stuurgroep verkenning decentraal belastinggebied (2005), OESO, Territorial Reviews: Netherlands (2014) en CPB, Vervolgrapportage decentralisaties in het sociale domein (2014).

⁵ Bijvoorbeeld; commissie Eenhoorn: Advies stuurgroep verkenning decentraal belastinggebied (2005), OESO, Territorial Reviews: Netherlands (2014) en CPB, Vervolgrapportage decentralisaties in het sociale domein (2014).